

Pilgrimmen

Nr. 3

Aug. 2 September
2001

Pilgrimmen

Medlemsblad for **Foreningen af Danske Santiagopilgrimme** og udkommer hvert år i september og januar..
Foreningen har til formål...

- At udbrede kendskabet til pilgrimsvejen til Santiago de Compostela
- At bistå med råd og vejledning til kommende pilgrimme
- At holde forbindelse med tilsvarende foreninger i Europa for kontinuerlig opdatering af oplysninger om pilgrimsvejen
- At føre navnekartotek over danske Santiagopilgrimme.
- Foreningen udsteder pilgrimspas
(Medlemmer kr. 25-
Ikke medlemmer kr. 50-)

Kontingentet fastsætte hvert år på generalforsamlingen i oktober og er for 2001 kr. 100-.

Oplysninger om foreningen fås ved henvendelse til foreningens formand.

Bestyrelsen

Henrik Tarp, fmd. 57821373, E-mail: vivitarp@post.tele.dk

Jan Ophoff, næstformand, 75820893

Vivi Tarp, sekretær, 57821373

Pilgrimmen 2

Karen Laugesen, kasserer,
66165335

Gunnar Christensen, redaktør, 56631570, E-mail:
a_gc@get2net.dk

Astrid Clausen, 57834818

Nils Hartmann, 55700060

Web-master: Steen Freudendal. Kan kontaktes via foreningens hjemmeside:

www.santiagopilgrimme.dk

Artikler

Artikler til bladet sendes til formanden eller redaktøren gerne på e-mail eller diskette. Skriv venligst i Word eller RTF-format.

Arkivet

Foreningens arkiv modtager med tak arkivalier – artikler, bøger, breve, bånd, billeder, ”ting”.

Indtil videre er foreningens formand arkivar

Forsiden: Pilgrimsvejen ved Leon. Foto: Kim Vilbæk- Jensen, Helsingør.

Pilgrimmen 3

Indhold

Side 5	Indkaldelse til generalforsamlinger
Side 7	Personalia
Side 8	Pilgrimsforeningens vedtægter
Side 12	Ridderslag til Henrik Tarp
Side 15	Ikke lade dage bare gå forbi
Side 20	Le Puy en Velay – St. Jean..
Side 25	At rejse er at leve
Side 30	besøgsbevis
Side 32	Efterlysning
Side 33	Foredrag
Side 35	Meddelelser
Side 36	Pilgrimsrejse på Nationalmuseet
Side 38	Tilbud – Rejsen til Jakobs By
Side 40	Fotokonkurrence
Side 42	Medlemsstatus
Side 43	Skriv til...

GENERALFORSAMLING INDKALDELSER

EKSTRAORDINÆR

**Der indkaldes til
extraordinær generalforsamling
lørdag den 27. oktober kl. 13.00
på Sorø Akademi, røde sal.**

Til behandling § 4
§4 foreslås ændret til

Bestyrelsen består af 7 medlemmer. Bestyrelsen vælges for en toårig periode. 4 medlemmer vælges i ulige år og 3 i lige år. Bestyrelsen konstituerer sig selv. Der føres beslutningsreferat fra bestyrelsesmøderne. Bestyrelsen kan, når den finder det nødvendigt, nedsætte ad hoc-udvalg.

Pilgrimmen 5

ORDINÆR

**Der indkaldes til
ordinær generalforsamling
lørdag den 27. oktober kl. 13.05
på Sorø Akademi, røde sal**

Dagsorden iflg. lovene.

Jan Ophoff, Gunnar Christensen, Vivi Tarp
og Karen Laugesen modtager genvalg.

Punkter til dagsorden, samt evt. navne til opstilling til bestyrelsen skal være formanden i hænde senest 8 dage før generalforsamlingen

Praktiske oplysninger vdr. generalforsamlingen.

Der vil være et let pilgrimsfrokostbord med bl.a. boller, the og kaffe fra kl. 12.30

Der vil som tidligere år være fællesspining kl. 18.30 pris ca. kr. 100,- til 125,-

Pilgrimmen 6

Kørevejledning: Tog til Sorø. Bus fra stationen til Akademiet. Hovedindgang fra Fratergården. Til højre ad Stengangen op på 1. sal.

Ønsker du at deltage bedes du af hensyn til frokost og evt. deltagelse i spisningen enten ringe til sekretæren 57821373 eller bedre maile: vivitarp@post.tele.dk og såfremt du ikke har e-mail skrive til:
Vivi Tarp
Frederiksvej 9
4180 Sorø

PERSONALIA

TILLYKKE

Pilgrimmene Pia Nørlev og Michael Sletved har indgået ægteskab den 8. september i Skt. Albani kirke i Odense.

Pilgrimsforeningen ønsker hjertelig tillykke.

Pilgrimmen 7

FORENINGENS VEDTÆGTER

De gældende vedtægter. Der er på side 5 forslag om ændringer af vedtægten.

Husk bladet til generalforsamlingen.

- §1 Navn
Foreningen af Danske Santiagopilgrimme.
Asociación de Peregrinos
"Camino de Santiago"
en Dinamarca
- §2 Formål.
1. At udbrede kendskabet om pilgrimsvejene til Santiago de Compostela
i Spanien og selve Santiago de Compostela.
 2. At bistå med råd og vejledning for kommende pilgrimme.
 3. At holde forbindelse med tilsvarende foreninger i Europa for kontinuerlig opdatering af pilgrimsvejen.
 4. At føre navnekartotek over danske santiagopilgrimme.

Pilgrimmen 8

- §3 Optagelseskriterier.
Som medlemmer optages alle med interesse for pilgrimsvejen til Santiago de Compostela.
- §4 Bestyrelsen
Bestyrelsen består af 5 medlemmer. Formand, næstformand, kasserer samt to menige medlemmer. Bestyrelsen vælges for en 2-årig periode. Formand og 2 menige medlemmer vælges i lige år, kasserer og næstformand i ulige år. Bestyrelsen er beslutningsdygtig ved fuldtallighed og telefonisk beslutning. Der føres beslutningsreferat fra bestyrelsesmøderne.
Bestyrelsen kan, når den finder det nødvendigt, nedsætte ad hoc-udvalg.
- §5 Revisor
Generalforsamlingen vælger en revisor samt revisorsuppleant, der begge sidder for to år ad gangen.
- §6 Generalforsamling
1. Generalforsamlingen er foreningens øverste myndighed. Ordinær generalforsamling afholdes hvert år i 4. kvartal. Der indkaldes en måned før ved brev til hvert enkelt medlem med udsendt dagsorden. Forslag fra medlemmer må, for at kunne optages på dagsordenen indsendes skriftligt og

Pilgrimmen 9

være formanden i hænde senest 8 dage før
generalforsamlingen.

2. Stemmeberettigede til generalforsamlingen
er alle, der er fyldt 18 år i det pågældende ka-
lenderår.

3. Extraordinær generalforsamling kan ind-
kaldes af bestyrelsen eller hvis mindst 2/3
af de stemmeberettigede medlemmer kræver det.

4. Dagorden skal indeholde mindst følgende
punkter:

- a) Valg af ordstyrer
- b) Formandens beretning
- c) Aflæggelse af regnskab
- d) Indkomne forslag
- e) Fastsættelse af kontingent
- f) Valg af bestyrelsesmedlemmer
- g) Evt.

§7 Udmeldelse
Et medlem betragtes som udmeldt, såfremt kontin-
gent ikke er kassereren i
hænde senest 6 uger efter rettidig indbetalingsdato.

§8 Vedtægtændringer
Vedtægtændringer kan kun ske på generalforsam-
ling.

§9 Opløsning af forening

Pilgrimmen 10

Foreningen kan opløses såfremt 2/3 af de stemmeberettigede medlemmer stemmer for.

§10 Ved opløsning tilfalder foreningens økonomiske midler "Archicofradía Universal del Apóstol Santiago"

Evt. bøger tidsskrifter og lign. doneres til Niels Steensens Bibliotek.

EN LILLE FORENING BLIVER STOR

Ved foreningens start kendte alle medlemmerne hinanden – havde mødt hinanden på caminoen. Nu er vi mange, så skriv kort om dig selv når du vil have en artikel optaget i bladet og kom til generalforsamlingen så vi kan lære hinanden at kende.

Pilgrimmen II

UDNÆVNELSER

LA ORDEN DEL CAMINO DE SANTIA- GO

IFØRT KAPPE, HAT OG STOK.

Foreningens formand
Ridder, lektor Henrik Tarp
Sorø

En dag i foråret dumpede et brev fra Spanien ind af brevsprækken. Heri kunne læses, at man havde den store ære at forespørge mig, om jeg var interesseret i at blive optaget i ovennævnte orden.

Jeg havde lidt på fornemmelsen at dette brev måtte komme, men havde faktisk glemt alt om sagen, der begyndte engang forrige år.

Nu er det jo ikke hver dag, man bliver opfordret til at træde ind i en ridderorden i Spanien, så alene oplevelsen med optagelsesceremonien fik mig til at svare, at jeg var sandelig interesseret. Lidt brevskriveri frem og tilbage mellem Spanien og Danmark, underskrifter på diverse papirer, og jeg var indmeldt i ordenen rent teknisk, men ikke korporligt. Den formelle optagelse skulle finde sted i Melide og Santiago den 21. juli d.å.

Pilgrimmen 12

Heldigvis skulle jeg på vandring fra Frankrig over Somport, så en billeje i Pamplona og 600 km. kørsel skulle kunne gøre det, så jeg kunne være personligt til stede i Melide kl. 12.00.

I vores januarnummer skal I nok få en mere udførlige beretning, men kort beskrevet mødte nye og tidligere ordensbrødre op på rådhuset i Melide, hvor vi alle blev budt velkomne. Derefter fulgte taler, indvielse af veje, træer etc. for så (og det var det alle ventede på), den store frokost, hvor pulpos og andet godt fra havet blev båret ind og hvor den klare galiciske hvidvin blev serveret ad libitum.

Ingen kunne eller burde selvfølgelig køre bil efter dette overdådige måltid, så selskabet blev i busser kørt til deres respektive hoteller i Santiago med besked om at møde op ved en bestemt kirke i centrum kl. 19.00 for den officielle optagelse.

Der sad vi så kl. 19.00 os ca. 60 nye og 150 tidligere. En for en blev vi kaldt op, fik ordensdragt på, for dernæst at knæle på en fin broderet skammel. Med en let berøring på venstre skulder af et sværd ført af Stormesteren, et tillykke med optagelsen og ens underskrift i en stor fyldig og fornem bog, var man med ét medlem af en spansk ridderorden.

I samlet trop - altså et par hundrede ordensbrødre og

Pilgrimmen 13

søstre gik vi i til modtagelse på rådhuset, hvor der igen var taler, drinks og snacks. Videre til Hostal de los Reyes Católicos, hvor man havde indforskrevet Galiciens Symfoniorkester til at give en lille times koncert med populære melodier fra det meste af verden. Og så dagens sidste punkt spisning også på Spaniens mest berømte Parador. Fint bænket *upstairs* blev der serveret en udsøgt menu af den slags der koster en hulens masse penge, men hvor man ikke kan se, hvad der er på tallerkenen. Men festligt var det. Vi vaklede hjem kl. 3 om natten.

Pilgrimmen 14

FRA PILGRIMSVEJENE

IKKE LADE DAGE BARE GÅ FORBI...

Hvorfor går jeg egentlig her? Det var da ellers meget rart i liggestolen på balkonen i Cannes Marina. Med en drink i hånden. Manglede der alligevel noget i den behagelige tilværelse?

Af Arne Dahl
Cannes
Frankrig

Jeg er på vej til Roncevalles. travende om aftenen op til de få huse, som bærer navnet Honto. Overnatter i Ferme It-hurburia. Det er fem kilometer fra den maleriske fæstningsby, St-Jean-Pied-de-Port i Sydfrankrig, hvor camino Francés starter den traditionelle pilgrimsrute de 774 km. til Santiago de Compostela i Nordvestspanien, hvor apostlen Jacob menes begravet, og hvor vi får det lokale stempel i vores pilgrimspas, som til slut skal krones med det officielle domkirkestempel i Santiago som bevis for turens gennemførelse til fods.

Der er morgenmad kl. 7.30 hos Mme Ourthiaque i herberget, så vi kommer sent ud på den 20 km. lange travetur over Pyrenæerne, men det gør ikke så meget i dag, for der

Pilgrimmen 15

er ingen sol, kun kølig blæst, skyer og finregn, mens vi slæber os den første time op ad Route Napoleon, som skal føre os til Col de Bentartea i 1335 meters højde og 100 meter højere ved Col de Lepoeder. Vi er fire irere, to hollændere, nogle spaniere, en nordmand og så mig, der med fuld oppakning på ryggen zigzagger os om højdedragene. For længst er vi forbi Madonnafiguren, som skimtes i tågen på en lille bakketop og er drejet ind på en lille marksti, der stadig, ubønhørlig, fører os opad.

Fårene høres i disen omkring os. regnen er hørt op. der er store flokke heroppe. man går i sit eget tempo, overhales og overhales. Stor glæde af teleskopstavene, der giver en den ekstra støtte, man har brug for opad og nedad. Rygsækken vejer kun 7 kg. og er let at bære, fordi jeg kun har pakket det absolut nødvendige ned – man vasker jo hver dag – og fordi jeg har skumgummiplader på skuldrene, belært af sidste års vandring fra Burgos til Santiago. Nu gælder det den manglende tredjedel af turen fra St. –Jean til Burgos.

Mon det er den rigtige sti? Jo, der er muslingemærket og et rødt/hvidt GR mærke.

Hvorfor går jeg her? Er jeg troende pilgrim? Nej, ikke særlig. Men der er noget over denne vej, el camino, som den kaldes. Her har der travet pilgrimme i mere end tusind år fra Rom, fra Tyskland, Sydspanien, Portugal, England, og der er hele fire kendte ruter i Frankrig fra Paris (Tour St. Jacques), Vésélay, Le Puy og Arles, som alle styrer

Pilgrimmen 16

mod Roncevalles. Ja, selv fra Danmark er der beskrivelser af pilgrimme, som har taget turen. Peter Kæller, hvis ligsten i Tyrsted kirke ved Horsens, viser pilgrimmen med palmegren, stav og den kendte muslingeskal, som symboliserer St. Jacob (St. Ib), er begravet her i år 1301. Så historien svæver over denne pilgrimsvej, kantet af mange romerske erindringer i form af vejanlæg, broer og fæstningsværker, samt utallige abbedier, kirker og kapeller fra 1200-tallet og nogle malteserridderborge. Her har pilgrimme slået sig frem klædt i folderige kapper med vandringsstave.. Tusinder af tålmodige fødder har hvirvlet støvet op på vejene for at nå frem til de hellige steder, hvor apostle eller helgener var begravet. Og det var ikke nogen ufarlig rejse. mange faldt som ofre for uspiselig mad eller giftigt vand, sygdomme eller blev overfaldet eller omkom i simpelt slagsmål som L. Gotfredsen skriver. Men de, der kom frem til den hellige by og blev velsignet – som jeg – i domkirken, mens den kæmpestore botafumeireo fyldt med brændende røgelse blev slynget af 8 mand i sit tov fra den ene kirkeside til den anden, nu højt, nu lavt, så folk ligefrem dukker sig, ja, de føler altid noget uforklarligt, mystisk, måske religiøst kommer til dem efter at have rørt eller kysset St. Jacobs gyldne skikkelse over alteret. Det er begyndt at finregne. frem med ponchoen fra Peru, som dækker krop og rygsæk. Uwe fra Norge, som har 12 kg. i sin rygsæk fortryder nu, at han ikke var skrapere i sin udvælgelse af det nødvendige. Det bødes der for nu. Regnen holder op. Min poncho flænges i et nu af blæsten,

Pilgrimmen 17

da jeg trækker den over hovedet. Tisse. Tid til at drikke vand. Et stykke chokolade. Strække sig. Knæet vil ikke helt som jeg. Det er ømt nu, den gamle skade fra tennis og caminoen sidste år. Videre. Stien slynger sig ind i skov nu. En fuente, , som desværre er udtørret, men ellers smukt indmuret med årstal. Godt stien her ikke er så pladret til som sidste år ved Hornillos efter regnskyl, så støvlerne ligefrem slæbte leret med sig som ekstra såler. Fårene bræger. Det lysner. Ingen i sigte, du er helt alene. tankerne flyver. Hvorfor går jeg egentlig her? Det var da ellers meget rart i liggestolen på balkonen i Cannes Marina. Med en drink i hånden. Manglede der alligevel noget i den behagelige tilværelse? Noget, der kompenserer for det daglige slid ved traveturen ad snævre stier, opad, nedad, i bagende sol, regn, værket i skulderen og i knæet. noget, som det nye kammeratskab og fællesskab med vidt forskellige mennesker, unge og gamle, små, store, tykke, tynde, med rygsække og stokke, kasketter og hatte, bibringer én. De er her alle af vidt forskellige årsager. En kæreste som svigtede, et mislykket ægteskab,, et utilfredsstillende job, en mislykket tilværelse, for at prøve sig selv af, sportsmanden, én, der passede sin mor de sidste 3 år, før hun døde, et barn, som blev alvorligt syg og som St. Jacob gerne skulle helbrede, en sidste chance for et andet og bedre liv. Leve fuldt ud hver dag. ikke lade dage bare gå forbi med drinken i hånden eller ketsjeren/golfkøllen i hånden. Noget andet, noget mere meningsfyldt. Troen måske. Kan jeg selv få troen? Martin fra Irland, Stewart fra Skotland, Linda fra England, Monique fra Frankrig, Vagn

Pilgrimmen 18

fra Danmark, Hilkka og Pirkko fra Finland, Axel fra Tyskland og Walter fra Østrig samt spanierne med Carlos i spidsen. De er der alle i min erindring fra sidste års mange dagsetaper mod Santiago og St. Finisterres vestligste klippe-
top, hvor man skuer ned i det frådende Atlanterhav. Venner for livet. Skriver sammen. Besøger hinanden. Vi gjorde det. Vi gik el camino.

Nu går det atter nedad. Grænsen til Spanien er for længst passeret, og så her kommer solen. Skyerne forsvinder. Nu kan jeg se til alle sider, langt væk. Grønne bjerge. Hvor er her smukt. Tid til frokost med veninden, som er gået mig i møde fra Roncesvalles. Brød, pølse, skinke, ost, rødvin, vand. Herligt. Og så den sidste times klatring ned ad den snoede, snævre sti til Roncesvalles, hvortil jeg kommer, udaset, efter 6 timers vandring. Denne historiske klosterby med kirke, kloster, mausoleum og mindesmærke for Carlemagnes berømte slag mod maurerne, hvor Roland, helten, blæste i sit horn for at hidkalde hjælp, da hans bagtrop blev overfaldet i baghold. Her skal vi bo i sovesale øverst i klosterbygningen, spise og slappe af efter messen, som velsigner pilgrimmen på hans vej videre mod Santiago de Compostela. Det blev igen en god dag. En befriende vandring. Vi lever i nuet. Morgendagen må tage vare på sig selv.

Juni 2001.

Pilgrimmen 19

LE PUY EN VELAY – ST. JEAN- PIED-DE-PORT

Af Kim Vilbæk Jensen
Helsingør

I begyndelse af året, en sne kold dag i januar, besluttede jeg, at i år skulle en længe ønsket vandre tur at tage plads, nemlig den europæiske kultur hovedvej nr. 1, fra de Franske Pyrenæere til Santiago de Compostella.

Jeg startede en grundig research i avis artikel arkiverne, bøger og på Internettet. Og jog mere jeg lærte om denne rute, blev jeg overbevist om at den "rigtige" tur for mig skulle blive dobbelt så lang, som egentligt først tænkt. Le Puy en Velay blev hurtigt det mest naturlige start punkt, for så at følge "chemin Godescalc" navngivet efter den første biskop der vandrede turen til Santiago i år 951. En tur tværs gennem Frankrig på ca. 800 km, af de gamle stier frem til Pyrenæerne, over bjergene via Roncevalles og ind på selve den Spanske "El Camino de Santiago". En tur på i alt små 1700 km gennem små næsten uddøde landsbyer til kæmpe industri byer, ensomme stille

Pilgrimmen 20

skovstier til kraftige trafikerede hovedveje, dybe frodige dale til gølge sletter og skarpe sneklædte tinder.

UGE 1: Afgang fra Le Puy, søndag morgen den 01. april, efter den obligatoriske morgen pilgrims messe i katedralen under pilgrims statuen. Aften før havde jeg fået mit pilgrims pas "*Créanciale du pèlerin de Saint-Jacques de-Compostelle*" af nonnerne i katedralen, og fået skrevet mit navn ind i den store pilgrims bog. Ud af katedralen og ned af den stejle brostens gade og ud af byen af Rue Compostelle og retning stik vest mod Santiago. De første par dage gik i et flot kuperet terræn op gennem "Central Massiv" mod den gamle pilgrims landsby Aumont Aubrac, højt oppe på den næste gølge slette i 1300 meters højde, hvor vinteren forsat herskede med sne, frost og kolde fugtige vinde. Derefter var det et styrtdyk, med et fald på 1000 højde meter over kun små 18 km, ned til den voldsomt brusende Lot flod, der skærer sig igennem dalene. Ugens store etape mål var den smukke gamle kloster og katedral by Conques, en næsten intakt middelalder by med fantastiske sten huse og brostens vej belægning, desværre var også masse turismen kommet hertil !

UGE 2: Den næste uge var lettere kuperet frem mod Cahors, via den store ridder og katedral by Fige-

Pilgrimmen 21

ac. Cahors er en flot moderne by, kendt herhjemme som stedet hvor kongehuset har deres vinslot. Byen har en af Europas flotteste og mest velbevarede forstærkede middelalder broer, fra det 14. årh.

UGE 3: Efter Cahors og frem til Moissac, vandrede jeg sydvest igennem de gamle kætterske områder hvor Paven førte hellig korstogs krig, mod Katarerne / Albigenkerne. De første store vin marker begynder at breder sig her, mark efter mark i lange lige rækker. Moissac er som Conques, et gammelt kendt pilgrims stop med en imponerende katedral og mange fornemme gamle kloster bygninger. Flere af dem tilbyder i dag pilgrims overnatninger til alle de tilvandrende, samt til andre kulturelt interesseret turister på besøg. Den helt store attraktion er det 900 år gamle Benedikt og siden Cluny kloster med den imponerende søjlegang rundt om klosterhaven, hvor næsten samtlige søjle hoveder beskriver diverse deltaljer fra biblen.

UGE 4: Den sidste strækning, frem til St.Jean-Pied-de-Port, markere udover at man nærmer sig Spanien også at det er det franske Baskerland med alle deres specielle kulturelle særværdigheder. Strækningen er næsten flad, men meget rig på henvisninger til de store ridderordner, som Tempelridderne og Skt. John ridderne fra Jerusalem. En dags march fra St.

Jean, passeres "Gibraltar-stenen" der markerer hvor de 3 nordfranske pilgrims ruter, Paris/Tours – Vezelay – Le Puy, mødes før bjergene. St. Jean-Pied-de-Port er en flot by, men meget meget turistet, men trods det er det stadigvæk en super følelse at vandre igennem pilgrims porten og ned af den brostens belagte hovedgade. Man bliver fotograferet som en anden statist i denne pilgrims by, turisterne vender sig og taler højt om en mens de hovedrystende vender sig omkring og går mod nærmeste bar eller restaurant.

Byens pilgrims kontor udsteder pilgrims pas til de "nye", og uddeler information om den videre færd ind i Spanien og om mulighederne for at krydse bjergene.

UGE 5: Første maj, starter den frygtede 22km. lange optur mod Roncevalles klosteret i de Spanske Pyrenæer bjerge. Det små regner lidt om morgenstunden, men det vurderes at den rigtige vej op over bjergene via "Route Napoleon" skulle være farbar, men højere oppe på bjerget falder regnen nu som slud og jo højere jeg kommer op ændres det til et massivt snefald med en lavsigtbarhed. Der er umådelig smukt oppe på bjerget helt stille, helt hvidt, kun den knasende lyd af ens fodspor når man træder sneen ned og sætter sine egne spor ind i Spanien. Sidst på eftermiddagen synes endelig det store kloster at træde frem og ud af sne skyerne, pilgrims passet stemples og jeg bli-

ver registreret, får anvist en seng helt oppe under taget da hele klosteret er fyldt af en-dags turister. Der kan jeg så ligge og kigge ud gennem de ødelagt og utætte tagsten og se sneen forsætte med at vælte ned og drysse stille ned på nogle af de dårligste senge.....dette blev en meget kold og fugtig nat, første dag i Spanien. Dagen derpå gik turen ned og ud af bjergene, og frem mod Pamplona og Hemmingways fortrukne fiske vande i dette Spanske Baskerland, for så at begynde den Spanske del på "El Caminoen" frem til Santiago og sidenhen mod havet ved Capo Finistere.

Jeg kan kun anbefale at prøve kræfter med den Franske del af "Jacobsvejen til Santiago", det er virkelig flot og inspirende. GOD TUR.

**WWW.SANTIAGOPILGRIMME.
DK**

Pilgrimmen 24

At rejse er at leve

**- TAG MED PÅ PILGRIMSVAN-
DRING PÅ FYN!**

*Refleksioner og tanker om det at vandre med og mod
Gud.*

Indbydelse til pilgrimsvandring på Fyn i 2002.

Af sognepræst

Anette Foged Schultz

Kværndrup

At rejse er at leve. Sådan har H.C.Andersen engang sagt. Mon ikke han har sagt sådan, fordi han har erfaret hvordan rejsen fra ét sted til et andet - den rent fysiske bevægelse - næsten altid sætter sindet i bevægelse? Han har vidst, at det ikke bare er dét at rejse ud i verden, der giver os liv. Nej, det livgivende ved en rejse, er dén bevægelse der sker i sindet, når man rent fysisk bevæger sig fra ét sted til et andet.

At leve er at bevæge sig - kunne man sige. At være

Pilgrimmen 25

bevægelig. At lade sig bevæge af dét der møder én - såvel hjemme i stuen i forholdet til ægtefællen eller barnet som i mødet med den fremmede på rejsen til Budapest. Lige så længe vi kan bevæges, lige så længe er vi i live. På den måde kan vi vurdere om vi lever. Ikke ved at spørge: "Har du haft din årlige charterrejse?" - men ved at spørge sig selv: "Lader du dig bevæge?" "Lader du dig bevæge af det, der møder dig i verden omkring dig?" "Bevæges du af et andet menneskes glæde?" Bliver du bevæget, når du møder et andet menneskes sorg?" Og: "Hvor bevæger du dig hen?" "Lukker du alle skodder til for at holde dig livets smerte fra døren?" Eller: "Lukker du op?" "Formår du at træde ud af dig selv for at være tilstede hos et andet menneske - dér midt i glæden eller sorgen - bare et øjeblik?"

Kan du bevæges, så er du i live!

Pilgrimsrejse.

Rejsen hjælper os som sagt til at bevare bevægeligheden. Den ydre fysiske bevægelse fremkalder en bevægelse i sindet. Krop og sind er dybt forbundne. De påvirker hinanden. Måske er det den erfaring, der har givet pilgrimsrejsen en renæssance? I Norden har man gennem de seneste år været i fuld gang med at genop-

bygge de gamle pilgrimsveje til bl.a. Trondheim i Norge og Vadstena i Sverige. Tusindvis af mennesker fra hele verden drager på pilgrimsvandring dertil. Og så til Santiago de Compostella i Spanien valfarter pilgrimme til fods i voldsomt stigende tal. Vi er begyndt at rejse på en anden måde. Vi vil have mere med hjem end en god kulør og nogle billige flasker spiritus. Vi vil have del i livet på vores rejse. Og det får man gennem vandringen.

Vandring med Gud.

På pilgrimsrejsen sættes livet yderligere ind i et særligt perspektiv. Gud tænkes med. Vandringen på pilgrimsvejen er en vandring med Gud. Sådan som han også går med os på alle vore veje gennem livet. Erfaringen af Guds nærvær slår stærke rødder i sindet når man går, og den erfaring bekræfter dét som evangeliet fortæller os: At vi ikke kan betræde en vej i livet, som Gud ikke vil kendes ved. At der ikke findes noget menneskeligt, som er Gud fremmed.

Vandring mod Gud.

Vandringen på pilgrimsvejen er også en vandring mod Gud. Ikke sådan at forstå, at han har forladt os, og vi skal ud at lede efter ham. Skal vi tro evangeliet, så er han med os alle dage indtil ver-

dens ende. Alligevel kan man godt se pilgrimsvandringen som en vandring mod Gud. For på vandringen bevæges man som sagt selv. Den lange monotone vandring åbner dit sind. For Gud og for menneskene omkring dig, for skønheden i naturen og for sider i dit eget sind som er blevet undertrykt, gemt væk, fortrængt. Vandringen sætter dit sind i bevægelse. Du åbner dig for livet omkring dig. Du er i live!

Pilgrimsvandring på Fyn.

"At rejse er at leve" sådan kaldes et projekt igangsat af "Fynsk fokus" nedsat af Fyns Amts kulturudvalg. Projektet skal blandt andet omfatte pilgrimsvandring på Fyn. I foråret 2002 planlægges en 2-3 dages pilgrimsvandring. Hvorfra og hvortil er endnu ikke afgjort. Det afhænger af hvilke sogne, der vil være med på vandringen. Pilgrimsvejene vil blive valgt udfra de tilmeldinger vi får, når projektet præsenteres og sendes ud til præster og menighedsråd på Fyn her i september. Det væsentlige i denne sammenhæng er ikke hvorfra og hvortil. Det væsentlige er vandringen i sig selv. Bevægelsen.

På en pilgrimsvandring er der mulighed for at finde tid og fred til fordybelse midt i en travl og stresset

Pilgrimmen 28

hverdag. Man river nogle dage ud af kalenderen og skaber sig et åndehul, hvor tankerne kan få lov til at bevæge sig hvorhen de vil i takt med kroppens og føddernes rytme. En pilgrimsvandring på Fyn vil sætte både kirken og den enkelte i bevægelse - om ikke andet så for et par dage.

Pilgrimme har før i tiden valfartet til kirker og helligkilder rundt omkring på Fyn. Man har vandret mod helligstedet for at møde Gud. Man har vandret i længsel, i bøn, i fortvivlelse. Man har vandret i taksigelse, med glæde og taknemlighed. Undervejs har man gjort ophold i kirkerne langs vejen. Overnattet her. Deltaget i gudstjenesterne. Bedt en bøn i stilhed. Man har mødt mennesker undervejs, der har haft samme mål. Fællesskaber er opstået. Man har fulgtes ad nogle dage.

Gå med.

At rejse er at leve, og at leve er at bevæge sig.

Tag med på pilgrimsvandring på Fyn til foråret og vær med til at genoplive en smuk, gammel kristen tradition, der kan bidrage til at holde os i live.

Pilgrimmen 29

BESØGSBEVIS

Af Gunnar Christensen

Køge

Vandringen er ved at være gennemført. Du har fra Monte Gozo fået det første syn af katedralen. Nærmest mystisk tager den sig ud i sin slørede kontur derude bag træerne. Den er som en luftig klippe svævende i synsranden. Millioner af pilgrimme har set det syn før du. Historien bliver igen, som så mange andre gange på vejen, nærværende. Drømmen er på en gang blevet mere håndgribelig og samtidig uvirkelig. Med højtid i sindet går du vejen ned ad bjerget. Og snart er du inde i Santiagos myldrende, benzinossende gader. Og så ud på domkirkepladsen – og der tårner den sig op i al sin gotiske og barokke vælde. Du bliver en del af pilgrimsstrømmen og føres rundt og ind på pilgrimskontoret.

Der bliver kigget i dit pilgrimspas og nogle enkelte spørgsmål bliver stillet.

10 minutter senere står du på gaden med dit besøgsbevis i hånden.

Det var så det.

Den første tid efter du er kommet hjem ser du på beviset. Men som tiden går bliver det lagt væk i en

Pilgrimmen 30

æske med påskriften Camino de Santiago.

En dag når du rydder op ser du kassen. Du tager låget af og der ligger passet med de mange stempler, en muslingeskal i en stump snor og så beviset.

Du ser på stemplerne og så er vejen igen levende.

Mennesker og samtaler, refugier og historiske bygninger små faldefærdige kapeller, ulidelig varme på tørre sletter og svalende skygger under høje træer, stejle bjergstier – Caminoen lever i enhver pilgrims erindring til "evig" tid.

Og så er der beviset. På latin. Hvad står der egentlig på dette papir. Hvis du ikke lige er det latinske præsent er her oversættelsen. Lektor emeritus ved Køge gymnasium Henrik Hatt Olsen, Hellested har stået for translationen. Tak!

Kapitlet ved Compostellas Hellige Apostolske domkirke vogteren af den Salige Apostel Jakobs segl, med det hverv at udfærdige autentiske besøgsbeviser til alle troende og pilgrimme fra hele jordens kreds, som på grund af troens kraft eller et helligt løfte samles ved vi spanieres Apostel, Skytshelgen og Vogters, den HELLIGE JAKOBs tærskel – bekendtgør for hver og én, der måtte se nærværende brev, at:

.....

*i hengiven fromhed har besøgt dette højhellige Tem-
pel.*

*Til bevis herpå overdrager jeg ham dette brev, be-
kræftet med selvsamme hellige Kirkes segl.*

Compostella, d.

Kapitelsekretær

—ooOoo—

**EFTERLYSNING
PILGRIMSVEJENE FRA SEVILLA OG PORTUGAL**

Har du vandret fra Sevilla eller fra Portugal til
Santiago, hører redaktøren meget gerne fra dig.
der har været flere henvendelser om disse veje.
Så dine erfaringer ville kunne være til hjælp for
andre.

Pilgrimmen 32

FOREDRAG

Gennem året holdes der adskillige foredrag om Camino de Santiago. Holder du selv foredrag eller har du kendskab til relevante foredrag, er du meget velkommen til at sende oplysninger om tid, sted etc. til bladet. Husk vi udkommer i september og i januar.

Foredrag i efterår og vinter:

**"På Herrens mark i bispens skjorte."
Pilgrimsvandring til Santiago de Compostela.**

Ved sognepræst Anette Foged Schultz.

Onsdag den 19/9 2001 kl.19.30 Ringe sognegård.

Torsdag den 4/10 2001 kl.19.30 Kirke Søby sognegård.

Tirsdag den 30/10 2001 kl. 14.30 Årslev forsamlingshus.

Onsdag den 7/11 2001 kl.19.00 Krogsbølle sognegård.

Lørdag den 2/2 2002 kl.11.15. Frederikshavn. Kirkehøjskolen.

Pilgrimmen 33

**"PÅ PILGRIMSVANDRING TIL SANTIAGO
DE COMPOSTELA"**

Ved kordegn Eva Andersen

Fredag den 14. december kl. 15. i Godthaabskirken,
Nylandsvej 51, 2000 Frederiksberg

PILGRIMSFÆRD OG VALFART

**Ved museumsinspektør Niels-Knud Liebgoot, Ro-
senborg**

Torsdag den 29. november kl. 19.30, Esrum kloster,
Klostergade, Esrum, 3230 Græsted.
Tlf. 4836 0400, kloster@esrum.dk , www.esrum.dk.
Entré: 35kr.

Samme sted

Søndag den 18. november kl. 16.00

EN MUSIKALSK PILGRIMSREJSE

Ved middelalderensemblet Fairy Masque

En bodsvandring i 1100-tallet over Eskildsø og Cluny
til Santiago de Compostela.
Entré: 80 kr.

Pilgrimmen 34

MEDDELELSER

Bestyrelsesmøde finder næste gang sted fredag den **4. januar 2002**. Har du emner eller forslag du synes bestyrelsen skal tage op så aflever til bestyrelsesformanden inden udgangen af 2001.

Dødsfald

Leif Martin Selch døde den 12 september 66 år gammel.

Leif har været foreningen tro lige fra dens start og altid deltaget aktivt. Sidste år blev han således valgt til arkivar.

Selv gik han pilgrimsvejen 7 gange, den ene gang med undertegnede i 1998 fra Saint Jean Pied de Port og så sent som i år fra Oleron i Frankrig. To gange har han været hospitalero i Azofra, sidste gang i år også med undertegnede i 14 dage.

Vi vil mindes Leif som en venlig, meget omgængelig og god kammerat.

Æret være hans minde

Henrik

UDSTILLING & TILBUD

PILGRIMSREJSE PÅ NATIONAL- MUSEET

Få flere måder et godt tilbud.

Forfatteren Nils Hartmann er med til at arrangere udstilling på Nationalmuseet og tilbyder sin spændende bog REJSEN TIL JAKOBS BY til favorabel pris til foreningens medlemmer.

I perioden 4. september - 12. oktober 2001 tilbyder Nationalmuseet i København skoleelever på 4.-6. klassetrin et undervisningsforløb med temaet den middelalderlige pilgrimsrejse.

Undervisningen former sig som en dramatisering af middelalderens pilgrimsfærd. Klædt i middelalderdragt og udstyret med

Pilgrimmen 36

vandrestav og rejsetaske får eleverne mulighed for at træde i pilgrimmenes fodspor og bevæge sig på en rejse mod valfartsmålet, der er apostlen Jakobs grav i Santiago de Compostella. Rejsen er tilrettelagt som en geografisk rute gennem Nationalmuseets middelalderudstilling. Undervejs besøger eleverne en række hellige steder og oplever forskellige praktiske aspekter af rejsen. Ved valfartens mål køber eleverne pilgrimstegn og afbrænder røgelse i et kar.

Som et led i det nye undervisningstilbud har Nationalmuseet ladet sy en række forskellige pilgrimsdragter. Gennem variation af dragternes udformning får eleverne bl.a. en forståelse for sociale forskelle i middelalderen og pilgrimmenes forskellige bevæggrunde for at drage på valfart til hellige steder.

Dramatiseringens kombination af elementer spiller på elevernes sanser for at styrke deres indlevelse og vække nysgerrighed. Rejsen

Pilgrimmen 37

afsluttes med en fælles refleksion over forløbet, hvor eleverne bl.a. taler om andre måder at tage på valfart - historisk og i nutiden.

Der er udarbejdet et gratis hæfte til læreren med litteraturforslag samt opgavemateriale. Prisen for et undervisningsforløb er 150 kr. Forløbet varer ca. 2 timer.

Bestilling af undervisning sker hos Nationalmuseets Undervisningscenter på tlf. 33 47 38 38 (ma.-fre. kl. 9-10 og 10.30-14), på fax 33 47 33 47 eller e-mail: uvcenteret@natmus.dk

Rejsen til Jakobs By

I 1999 udgav Nils Hartmann børnebogen **Rejsen til Jakobs By** med stemningsfulde farveillustrationer af tegneren Kirsten Raagaard. I bogen følger vi Peder Kæller og hans 12-årige

Pilgrimmen 38

nevø Jonas' eventyrlige vandring gennem middelalderens Europa til Santiago de Compostela.

Nils har foræret os nogle eksemplarer af bogen, der sælges for 140 kr. pr. eksemplar (normalpris: 198 kr.) + porto. Bøgerne sælges efter 'først til mølle'-princippet, så det er nu, I skal sikre jer julegaven!

Bestilling til Nils Hartmann, Gavnøvej 155,
4700 Næstved. E-mail: forfatter@nilshartmann.dk

Pilgrimmen 39

FOTOKONKURRENCE

den 15. oktober d.å. La Asociación de Amigos del Camino de Santiago en Navarra har udskrevet en fotokonkurrence med tema "Pilgrimsvejen".

1. Præmien for sort/hvid 50.000 pesetas
 2. Præmien for sort/hvid er 30.000 pesetas
- De samme præmier for farvebilleder.

Størrelse: Max: 30x40 cm. Min: 20x30 cm

Antal: Hver deltager kan fremsende max. tre fotos.

Med billederne skal fremsendes

- 1) Forfattermærke/logo
- 2) Titel
- 3) Sted hvor det er taget
- 4) Navn
- 5) Pasnummer
- 6) Bopæl
- 7) Adresse
- 8) Medlemskab af foreningen (den danske)

Det hele sendes til:

ASOCIACIÓN DE AMIGOS DEL CAMINO DE
SANTIAGO EN NAVARRA

Pilgrimmen 40

Apdo. de Correos 4020

31080 Pamplona

Spanien

De 50 bedste billeder bliver udstillet i Pamplona. I tilfælde af mangfoldigørelse forespørges forfatteren. De præmierede fotos tilfalder den spanske pilgrimsforening.

OBS! Billederne skal være fremme senest 15. 10.

**GENERALFORSAMLING
EXTRAORDINÆR
OG ORDINÆR
LØRDAG DEN 27. 10
2001
KL. 13.00
I SORØ**

Pilgrimmen 41

MEDLEMSSTATUS

Foreningen af danske Santiagopilgrimme har i 2001 været inde i en forrygende udvikling. Medlemstallet er på årets første 8 måneder steget fra 60 til nu godt 100 – og strømmen er ikke i aftagende. Det er meget glædeligt og det bliver spændende at se hvad status er ved årets udgang.

Foreningen har fået omtale i flere aviser med helsides artikler med farvebilleder – senest i Dagbladet, hvor formanden bliver interviewet om sit ridderkab.

FOA-bladet har bragt en artikel om Camino de Santiago som har skabt stor interesse og nu her i efteråret udstillingen på Nationalmuseet. Sidst men ikke mindst har alle de foredrag som medlemmerne holder rundt omkring i landet stor betydning for at udbrede kendskabet til vejen og foreningen..

Skal du holde foredrag?

Pilgrimmen bringer gerne tid, sted og emne.

Har du brug for foreningens folder til dit foredrag eller i al almindelighed, kan den rekvireres hos redaktøren

Skriv til.....

Pilgrimmen

Vær med til at gøre Pilgrimmen levende, vedkommende og alsidig. Skriv en artikel om Caminoen, dine refleksioner, interessante eller endog morsomme oplevelser, anmeld en god bog –eller en dårlig, giv gode råd , beskriv alternative veje, fortæl om steder i Danmark eller andre lande, der relaterer sig til Skt. Jakob – brug i det hele taget dit skrive- og fortælletalent.

Tak til alle bidragydere til dette nummer.

**Deadline til næste udgave er
31. december 2001**

Se frem til Pilgrimmen nr. 4....

**Formanden går i detaljer om sit ridderskab
Annette Schultz reflekterer over Vejen og livet**

**Hvor endte medlemsstatistikken !
Og meget mere interessant om
Vejen til Santiago**

Pilgrimmen 43

Pilgrimmen 44